

21 Απριλίου, 1994

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ (ΑΡ. 1),

Καθ' ων η αίτηση.

(Υποθέσεις Αρ. 253/91, 290/91)

5 *Αστυνομική Δύναμη — Προαγωγές — Βάσει του Κανονισμού 9(β) των πε-
ρι Αστυνομίας (Προαγωγές) Κανονισμών του 1989 (ΚΔΠ 52/89) —
Έννομο συμφέρον να προσβάλλουν τέτοιες προαγωγές έχουν και οι
υποψήφιοι για προαγωγή κατά αξιολογική σύγκριση.*

10 *Αστυνομική Δύναμη — Προαγωγές — Βάσει του Κανονισμού 9(β) των πε-
ρι Αστυνομίας (Προαγωγές) Κανονισμών του 1989 (ΚΔΠ 52/89) — Αι-
τιολογία — Απαιτείται ειδική αιτιολογία και αναφορά στις ιδιαίτερες
ικανότητες ή ιδιάζουσες κλίσεις των προαχθέντων.*

15 *Με τις δυο προσφυγές που συνεκδικάστηκαν, προσβλήθηκε η από-
φαση των καθ' ων η αίτηση να προάξουν στο βαθμό του λοχία, 19 αστυ-
φύλακες, βάσει του Κανονισμού 9(β) των περι Αστυνομίας (Προαγω-
γές) Κανονισμών του 1989 (ΚΔΠ 52/89).*

20 *Οι καθ' ων η αίτηση πρόβαλαν προδικαστική ένσταση ότι οι αιτη-
τές στερούνταν του αναγκαίου εννόμου συμφέροντος εφόσον τα ενδια-
φέροντα μέρη είχαν προαχθεί αυτοδικαίως βάσει του Κανονισμού 9(β)
και όχι κατ' αξιολογική σύγκριση.*

*Το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, απο-
φάσισε ότι:*

1) Αναφορικά με την προδικαστική ένσταση το Δικαστήριο αναφέρει

ότι αφενός όλοι οι προσοντούχοι είναι υποψήφιοι για προαγωγή, και αν δεν είναι, δυνατό να ισχυρίζονται πως και αυτοί πληρούν τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 9(β) των Περί Αστυνομίας (Προαγωγές) Κανονισμών (ΚΔΠ 52/89). Επιπλέον μπορεί να γίνει εισήγηση πως αυτή ταύτη η εφαρμογή του Κανονισμού επηρεάζει την προαγωγή τους· η πρόνοια δηλαδή σ' αυτόν πως ο Αρχηγός Αστυνομίας, με την έγκριση του Υπουργού, μπορεί να προαγάγει αριθμό αστυφυλάκων στην ποσοστιαία αναλογία 10% των κενών θέσεων.

- 2) Στην επίδικη απόφαση του Αρχηγού Αστυνομίας, όπως διαβιβάστηκε στον Υπουργό για έγκριση, δεν δίδεται οποιοδήποτε στοιχείο που να δείχνει την ιδιαίτερη ικανότητα ή ιδιαίζουσα κλίση σε ειδική εργασία των προτεινομένων, απαραίτητα προσόντα για την εφαρμογή του Κανονισμού 9(β). Η απλή, και συντομογραφική, ένδειξη έναντι του ονόματος μερικών από αυτούς τίποτε δεν αποκαλύπτει παρά μόνον τον κλάδο ή ειδικότητα στην οποία υπηρετούν στοιχεία που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του υπό συζήτηση Κανονισμού.

Ας επισημανθεί επιπλέον πως και η υπό συζήτηση πρόνοια του Κανονισμού δίδει στον Αρχηγό Αστυνομίας μια εξουσία, με την έγκριση του Υπουργού, κατά παρέκκλιση των γενικών κριτηρίων προαγωγής που θέτουν οι κανονισμοί, να προάγει δηλαδή άτομα που δεχθούν τα προσόντα, εφόσον όμως πληρούνται οι προϋποθέσεις του Κανονισμού.

Γι' αυτό και η αιτιολόγηση της απόφασης καθίσταται πιο επιτακτική, το δε περιεχόμενό της δέον να είναι ουσιαστικό. Ασφαλώς ο ίδιος ο Αρχηγός Αστυνομίας, και ο Υπουργός, γνωρίζουν, ως εκ της φύσεως των αρμοδιοτήτων τους, ποια η σημασία του να υπηρετεί ένας π.χ. στην Κ.Υ.Π., να είναι πυροτεχνουργός ή φρουρός προσωπικοτήτων κ.λ.π. Όμως η ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των νόμων ανάγεται στη δικαιοδοσία και έλεγχο των Δικαστηρίων και για την εκπλήρωση του έργου τους πρέπει να έχουν ενώπιόν τους ολοκληρωμένο το πλαίσιο γεγονότων κρίσεως και αιτιολογία του διοικητικού οργάνου.

Στην υπό συζήτηση υπόθεση υπήρχαν πράγματι ενώπιον του Αρχηγού, όπως αποδεικνύεται από τους φακέλους που έχουν κατατεθεί, αιτιολογημένες συστάσεις από τους αστυνομικούς διευθυντές, για μερικά από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Ελλείπουν όμως παντελώς από την απόφαση του Αρχηγού τα στοιχεία, πάνω στα οποία ο ίδιος στήριξε την κρίση του, για να θεωρήσει πως οι προτεινόμε-

νοι πληρούν τις πρόνοιες του Κανονισμού.

5 Κάποιος δυνατό να έχει ιδιαίτερη ικανότητα και ιδιαίζουσα κλίση στην ειδική εργασία του. Όταν όμως οι ιδιότητες τίθενται διαζευκτικά, όπως στην επίδικη απόφαση, δεν μπορεί ένας να ξεχωρίσει ποια από τις δύο ισχύει, η ιδιαίτερη ικανότητα ή η ιδιαίζουσα κλίση.

10 Και οι δύο ιδιότητες που θέτει ο Κανονισμός εμπεριέχουν και το στοιχείο της αξιουσύνης σ' αυτές. Έτσι, η απλή αναφορά πως ένας υπηρετεί στην Κ.Υ.Π. ή είναι πυροτεχνουργός ή φρουρός προσωπικών, δεν μεταδίδει αφ' εαυτής και το προσόν της ιδιαίτερης ικανότητας ή ιδιαίζουσας κλίσης στην εργασία του. Πρέπει να γίνεται ειδική μνεία των στοιχείων που θεμελιώνουν αξιοκρατία τις προϋποθέσεις του Κανονισμού.

20 Η ανυπαρξία των πιο πάνω στοιχείων στην απόφαση του Αρχηγού δεν μπορεί να συμπληρωθεί από αυτά των φακέλλων της διοίκησης, γιατί σε τέτοια περίπτωση το Δικαστήριο θα προέβαινε αυθαίρετα στην αξιολόγηση των προτεινομένων, λαμβάνοντας υπόψη του δεδομένα που δεν ανάγονται στην αρμοδιότητά του, όπως π.χ. ποια η σημασία του να είναι κάποιος μέλος της Κ.Υ.Π. η πυροτεχνουργός ή φρουρός προσωπικών κ.λ.π., έναντι άλλων ειδικοτήτων στο Αστυνομικό σώμα.

25

Οι προαγωγές επιτυγχάνουν με £100 έξοδα στην κάθε προσφυγή.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

30

Αχιλλέως ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 803,

Καρατζιάς ν. Δημοκρατίας κ.ά. (1993) 4 Α.Α.Δ. 2767.

35 **Προσφυγές.**

Προσφυγές εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση, να προάξουν στο βαθμό του λοχία 19 αστυφύλακες.

40

Ε. Βραχίμη, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 253/91.

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 290/91.

Μ. Ευαγγέλου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η

αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Στην προσφυγή 253/91 δεν προσβάλλονται οι προαγωγές των Λητώ Ασημάκη και Δ. Τέρλα και στην 290/91 των Π. Παπαγεωργίου και Ο. Χρυσοσπάθη. 5

Με τις δυο προσφυγές, που συνεκδικάστηκαν, επιδιώκεται η ακύρωση της απόφασης του Αρχηγού Αστυνομίας, που ελήφθη με την έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών, να προάξει στο βαθμό του λοχία 19 αστυφύλακες. Επειδή οι προσφυγές στηρίζονται κατά κύριο λόγο σε νομικά σημεία, που άπτονται της ουσίας της υπόθεσης, αποδοχή των εισηγήσεων των συνηγόρων οδηγεί στην ακύρωση της επίδικης απόφασης και της προαγωγής όλων των ενδιαφερομένων προσώπων, γιατί αυτοί που δεν είναι ενδιαφερόμενοι στη μια προσφυγή έχουν αυτή την ιδιότητα στην άλλη. 10 15

Οι προαγωγές έγιναν δυνάμει των διατάξεων του Κανονισμού 9(β) των περί Αστυνομίας (Προαγωγές) Κανονισμών του 1989, (ΚΔΠ 52/89), που θεσπίστηκαν σύμφωνα με τον περί Αστυνομίας Νόμο, Κεφ.283, όπως τροποποιήθηκε. Το θεμέλιο των εξουσιών του Αρχηγού της Αστυνομίας, βάσει του Κανονισμού 9(β), δημιουργείται απο το άρθρο 13 Α(1) του Νόμου. Ο Κανονισμός λέγει: 20

“Κανονισμός 9 Ανεξάρτητα από τις πρόνοιες των παρόντων Κανονισμών ο Αρχηγός, με έγκριση του Υπουργού, δύναται: 25

(α)

(β) Να προαγάγει αστυφύλακα σε Λοχία ή Λοχία σε Υπαστυνόμο, ο οποίος επιδεικνύει ιδιαίτερη ικανότητα ή έχει ιδιαίτερη κλίση σε ειδική εργασία, ανεξάρτητα του αν έχει τα προσόντα προς τούτο.” 30

Το πρώτο ζήτημα που εγείρεται στην ένσταση των καθ' ων η αίτηση είναι πως οι αιτητές δεν έχουν έννομο συμφέρον να προσβάλλουν τις προαγωγές των ενδιαφερομένων προσώπων, γιατί δεν έγιναν κατ' αξιολογική σύγκριση αλλά αυτοδικαίως, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι κρίθηκαν ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του Κανονισμού, κάτι που δεν συμβαίνει με τους αιτητές. 35 40

Παρόμοια εισήγηση επαναλήφθηκε ενώπιον συναδέλφων δικαστών στην άσκηση της πρωτόδικης δικαιοδοσίας μας, και απερρίφθη. Συμφωνώ με τη θέση που υιοθέτησαν οι συνάδελφοι. Δεν θα

επαναλάβω ό,τι ελέχθη από αυτούς παρά μόνον ενδεικτικά να παραπέμψω στις σχετικές αποφάσεις: **Θεόδωρος Αχιλλέως ν. Δημοκρατίας** (1992) 4 Α.Α.Δ. 803 και **Παντελής Καρατζιάς ν. Δημοκρατίας** (1993) 4 Α.Α.Δ. 2767. Με πολλή συντομία αναφέρω πως αφενός όλοι οι προσοντούχοι είναι υποψήφιοι για προαγωγή, και αν δεν είναι, δυνατό να ισχυρίζονται πως και αυτοί πληρούν τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 9(β). Επιπλέον μπορεί να γίνει εισήγηση πως αυτή ταύτη η εφαρμογή του Κανονισμού επηρεάζει την προαγωγή τους: η πρόνοια δηλαδή σ' αυτόν πως ο Αρχηγός Αστυνομίας, με την έγκριση του Υπουργού, μπορεί να προαγάγει αριθμό αστυφυλάκων στην ποσοστιαία αναλογία 10% των κενών θέσεων.

Προχωρώ λοιπόν να εξετάσω την ουσία της υπόθεσης, όπως αναπτύσσεται στην επιχειρηματολογία του δικηγόρου του αιτητή στην προσφυγή 290/91, και που, έστω συνοπτικά, υιοθετείται από τη δικηγόρο των αιτητών στην 253/91. Προβάλλονται οι ισχυρισμοί πως η επίδικη απόφαση του Αρχηγού, και η έγκρισή της από τον Υπουργό, είναι ανατιολόγητη, πως δεν έγινε η δέουσα έρευνα και ειδικότερα δεν αναφέρονται τα στοιχεία των ιδιαίτερων ικανοτήτων ή ιδιάζουσας κλίσης σε ειδική εργασία των προαχθέντων.

Η έναρξη της διαδικασίας για την πλήρωση των θέσεων, βάσει του Κανονισμού 9(β), έγινε με επιστολή του αρχηγού Αστυνομίας, στις 9.7.90, προς όλους τους Αστυνομικούς Διευθυντές, Διευθυντή Κ.Υ.Π., Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και Διοικητών μονάδων. Εκαλούντο να υποβάλουν τις συστάσεις τους αναφορικά με συγκεκριμένες περιπτώσεις που, στην κρίση τους, θα μπορούσε να εφαρμοστεί ο Κανονισμός 9(β). Στάλθηκαν οι σχετικές εκθέσεις από τα αρμόδια τμήματα της Αστυνομίας. Από προσωπικό έλεγχο των διοικητικών φακέλων διαπίστωσα πως σε ορισμένες περιπτώσεις οι εκθέσεις-συστάσεις είναι εκτεταμένες και λεπτομερείς. Όχι γιατί τα κείμενα μετριούνται με τον όγκο, σημασία έχει το μήνυμα που μεταδίδουν. Είμαι της γνώμης πως οι συστάσεις αυτές έχουν ουσιαστικό περιεχόμενο. Ο ισχυρισμός του δικηγόρου, στην προσφυγή 290/91, πως η διαδικασία ήταν συνοπτική και πρόχειρη, κατά συνέπεια, δεν ευσταθεί.

Μετά τη συγκέντρωση των πιο πάνω στοιχείων ο Αρχηγός Αστυνομίας εξέφρασε εγγράφως στον Υπουργό την πρόθεσή του για προαγωγή των ενδιαφερομένων προσώπων, και ζήτησε την έγκρισή του. Έναντι του ονόματος ορισμένων από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα σημειώνεται, συνομογραφικά, η ειδικότητά του ή ο ειδικός κλάδος στον οποίο υπηρετεί. Για μερικά δεν αναφέρεται απολύτως τίποτε. Έτσι, στην επίδικη απόφαση του Αρχηγού Αστυνομίας,

όπως διαβιβάστηκε στον Υπουργό για έγκριση, δεν δίδεται οποιοδήποτε στοιχείο που να δείχνει την ιδιαίτερη ικανότητα ή ιδιάζουσα κλίση σε ειδική εργασία των προτεινομένων, απαραίτητα προσόντα για την εφαρμογή του Κανονισμού 9(β). Η απλή, και συντομογραφική, ένδειξη έναντι του ονόματος μερικών από αυτούς τίποτε δεν αποκαλύπτει παρά μόνον τον κλάδο ή ειδικότητα στην οποία υπηρετούν, στοιχεία που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του υπό συζήτηση Κανονισμού. 5

Ας επισημανθεί επιπλέον πως και η υπό συζήτηση πρόνοια του Κανονισμού δίδει στον Αρχηγό Αστυνομίας μια εξουσία, με την έγκριση του Υπουργού, κατά παρέκκλιση των γενικών κριτηρίων προσαγωγής που θέτουν οι Κανονισμοί, να προάγει δηλαδή άτομα που δεν έχουν τα προσόντα, εφόσον όμως πληρούνται οι προϋποθέσεις του Κανονισμού. 10 15

Γι' αυτό και η αιτιολόγηση, κατά τη γνώμη μου, της απόφασης καθίσταται πιο επιτακτική, το δε περιεχόμενό της δέον να είναι ουσιαστικό. Ασφαλώς ο ίδιος ο Αρχηγός Αστυνομίας, και ο Υπουργός, γνωρίζουν, ως εκ της φύσεως των αρμοδιοτήτων τους, ποια η σημασία του να υπηρετεί ένας π.χ. στην Κ.Υ.Π., να είναι πυροτεχνουργός ή φρουρός προσωπικοτήτων κ.λπ. Όμως η ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των νόμων ανάγεται στη δικαιοδοσία και έλεγχο των Δικαστηρίων και για την εκπλήρωση του έργου τους πρέπει να έχουν ενώπιόν τους ολοκληρωμένο το πλαίσιο γεγονότων, κρίσεως και αιτιολογίας του διοικητικού οργάνου. 20 25

Στην υπό συζήτηση υπόθεση υπήρχαν πράγματι ενώπιον του Αρχηγού, όπως αποδεικνύεται από τους φακέλους που έχουν κατατεθεί, αιτιολογημένες συστάσεις από τους αστυνομικούς διευθυντές, για μερικά από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Ελλείπουν όμως παντελώς από την απόφαση του Αρχηγού τα στοιχεία, πάνω στα οποία ο ίδιος στήριξε την κρίση του, για να θεωρήσει πως οι προτεινόμενοι πληρούν τις πρόνοιες του Κανονισμού. Θα πρέπει συνάμα να τονιστεί ότι, όπως είναι διατυπωμένος ο Κανονισμός δημιουργεί δυο διαζευκτικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή του. Την ιδιαίτερη ικανότητα, ή ιδιάζουσα κλίση σε ειδική εργασία. Οι ιδιότητες αυτές μπορεί να υπάρχουν ξεχωριστά ή να συνυπάρχουν. Ποιες ιδιότητες έχει ο κάθε προτεινόμενος για προσαγωγή και ποια στοιχεία τις καταδεικνύουν, είναι θέματα που δέον να εσωματώνονται στην απόφαση. 30 35 40

Στην υπόθεση που συζητούμε ο Αρχηγός Αστυνομίας αιτιολογεί ως εξής την απόφασή του, στο κρίσιμό της βέβαια σημείο.

“Κατά τη γνώμη μου επιδεικνύουν ιδιαίτερη ικανότητα ή/και έχουν ιδιαίζουσα κλίση στην ειδική εργασία που επιτελούν όπως αναφέρεται έναντι του ονόματος του καθενός.”

- 5 Κάποιος δυνατό να έχει ιδιαίτερη ικανότητα και ιδιαίζουσα κλίση στην ειδική εργασία του. Όταν όμως οι ιδιότητες τίθενται διαζευκτικά, όπως στην επίδικη απόφαση, δεν μπορεί ένας να ξεχωρίσει ποια από τις δύο ισχύει, η ιδιαίτερη ικανότητα ή η ιδιαίζουσα κλίση.
- 10 Έχω ακόμα τη γνώμη πως και οι δυο ιδιότητες που θέτει ο Κανονισμός εμπεριέχουν και το στοιχείο της αξιολόγησης σ’ αυτές. Ετσι, η απλή αναφορά πως ένας υπηρετεί στην Κ.Υ.Π. ή είναι πυροτεχνουργός ή φρουρός προσωπικοτήτων, δεν μεταδίδει αφ’ εαυτής και το προσόν της ιδιαίτερης ικανότητας ή ιδιαίζουσας κλίσης
- 15 στην εργασία του. Νομίζω πως πρέπει να γίνεται ειδική μνεία των στοιχείων που θεμελιώνουν αξιολογικά τις προϋποθέσεις του Κανονισμού.

- 20 Η ανυπαρξία των πιο πάνω στοιχείων στην απόφαση του Αρχηγού δεν μπορεί να συμπληρωθεί από αυτά των φακέλων της διοίκησης, γιατί σε τέτοια περίπτωση το Δικαστήριο θα προέβαινε αυθαίρετα στην αξιολόγηση των προτεινομένων, λαμβάνοντας υπόψη του δεδομένα που δεν ανάγονται στην αρμοδιότητά του, όπως π.χ. ποια ή σημασία του να είναι κάποιος μέλος της Κ.Υ.Π., ή πυροτεχνουργός ή φρουρός προσωπικοτήτων κ.λπ., έναντι άλλων ειδικοτήτων στο Αστυνομικό σώμα. Για να μην πω ότι προχώρησα, δείχνοντας υπέρμετρη δικαστική ελαστικότητα, να θεωρήσω πως γνωρίζω τι σημαίνουν οι συντομογραφίες Κ.Υ.Π., ΥΑ & Μ, Ο.Π.Ε.,
- 25 Ε.Α.Ο.

- 30 Ενόψει των ανωτέρω, η επίδικη απόφαση ακυρώνεται καθολοκληρίαν με £100 έξοδα στην κάθε προσφυγή.

*Οι προσφυγές επιτυγχάνουν με
£100,- έξοδα.*